

ÎN ATENȚIA:

Direcției pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național
a Municipiului București

SPRE ȘTIINȚA:

Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național
Comisia Națională a Monumentelor Istorice, secția evidență

Cerere clasare în regim de urgență
a construcțiilor și terenului
din strada Fabrica de Glucoză nr.2-4, București

Stimate domnule director,

Prin prezenta vă solicităm declanșarea procedurii de clasare în regim de urgență pentru imobilele situate la adresa din strada Fabrica de Glucoză nr.2-4, București, adresă la care se găsește și funcționează în prezent Muzeul Aviației.

Muzeul Aviației funcționează pe o parte din ceea ce reprezenta încă din 1915 terenul Aerodromului Pipera. Din acest motiv, solicităm tratarea sa ca sit, clădirile Muzeului și suprafața (încă) neconstruită având o valoare unitară.

Argumente pentru clasare potrivit încadrării conform criteriilor stabilite de Norma metodologica de clasare și inventariere a monumentelor istorice:

art. 8 - vechime: mică până la mare

○ Cele mai importante construcții de pe amplasament sunt patru hangare construite în 1925, 1933 și 1938. Potrivit grilei normelor metodologice acestea, situându-se în intervalul 1920-1960, rezultă a avea o valoare mică. Vă rugăm să analizați oportunitatea ajustării aplicării grilei cronologice în acest caz, dată fiind imposibilitatea existenței unor clădiri dedicate aviației anterioare primelor zboruri, construcțiile generate de acest program neputînd lua calificative la acest criteriu precum: excepțional și foarte mare. Eventuala modificare a grilei se face în spiritul Normelor, din moment ce ele o dau ca posibilă (în funcție de situarea în anumite arii istorico-geografice). Aviația mondială și românească au împlinit doar de curînd vârsta de 100 de ani, fapt ce situează situl Muzeului Aviației în perioada de început a aviației.

- art. 9 - valoarea arhitecturală, artistică și urbanistică: **medie**
 - o Cele mai importante clădiri de pe amplasament sunt special concepute planimetric, spațial și funcțional pentru adăpostirea aeronavelor.
 - o Din punct de vedere al componentelor artistice în acest moment nu au fost identificate date care să aducă argumente în vederea clasării.
 - o Situl s-a dezvoltat în strânsă legătură cu poziția acestuia în oraș; aerodromul a implicat poziționarea în afara orașului din acel moment (1916), reconfirmarea pentru acest amplasament a funcțiunii aeronautice prin Regulamentul de Sistematizare din 1935, atestă integrarea lui în istoria urbană a Bucureștiului. Astăzi amplasamentul vizitatorii muzeului beneficiază de un acces ușor la acesta folosind mijloacele de transport în comun.
- art. 10 - raritate și unicitate - **foarte mare:**
 - o România posedă puține situri dedicate aviației, iar numărul acestora cu o activitate neîntreruptă de o vechime comparabilă cu acesta este și mai scăzut.
- art. 11 - valoarea memorial-simbolică - **foarte mare/exceptională:**
 - o Aerodromul Pipera a fost principalul aerodrom militar al Capitalei în perioada 1916-1958. O parte din teren și hangarele din partea de sud aparțin Muzeului Aviației.
 - o Construcțiile și terenul sunt legate de istoria națională prin zborurile decolate de aici în cele două războaie mondiale – de aici au decolat avioanele care au apărut Bucureștiul în 1916 și în anii 1941-1944.
 - o De pe acest aerodrom au zburat aviatorii militari români, adevărate nume de legendă care reprezintă simboluri ale aviației române și universale: Alexandru Șerbănescu, Ion Dobran, Constantin „Băzu” Cantacuzino, Dan Valentin Vizanti, Carol Anastasescu, Mihail Romanescu-Leu, Alexandru Păpăna, Romeo Popescu, Ștefan Protopopescu, Gheorghe Negrescu, Andrei Popovici și mulți, mulți alții.
 - o În 1916 se înființează pe acest teren prima școală de observatori aerieni din România. În perioada interbelică, majoritatea școlilor de specializare din aeronautică se află aici, la Pipera.
 - o În 1920 s-au pus aici bazele „Școlii de meseriași militari ai aeronauticii”, actuala Școală de Maiștri Militari și Subofițeri a Forțelor Aeriene (azi lângă Buzău).
 - o În 1922 de pe acest aerodrom au plecat primele curse aeriene internaționale transcontinentale din istoria aviației mondiale. Ele au fost operate de Compania Franco Română pentru Navigație Aeriană, prima companie aeriană transcontinentală din lume.
 - o Compania Franco Române pentru Navigație Aeriană a rămas în istoria mondială a aviației ca strămoș comun al marilor companii aeriene Air France și Tarom. Putem spune că acest teren de zbor **este terenul de pe care s-a inaugurat transportul aerian de călători, marfă și poștă internațional așa cum îl cunoaștem astăzi.**
 - o Pe aerodromul Pipera s-a format „Escadrila de Experiențe”, care avea ca misiune testarea tuturor prototipurilor de avioane produse de industria aeronautică română pentru sectorul militar.

- Aici au funcționat, în anii interbelici și în timpul celui de-al doilea război mondial unități de elită ale aeronauticii militare.
- Imediat după 23 august 1944, militarii de la Pipera, sprijiniți de către parașutiștii militari, au blocat înaintarea germană către București.
- În primavara anului 1951 s-au format la Pipera primele unități care vor fi înzestrate cu avioane de luptă cu reacție (Regimentele 11, 12 și 14).
- Pe aerodromul Pipera au fost dislocate, în anii '50, primele elicoptere intrate în înzestrarea Forțelor Aeriene Române.
- Aici s-a realizat prototipul primului și singurului tip de radar românesc: START, dezvoltat în Centrul de reparare pentru stații de radiolocație care a funcționat după închiderea aerodromului militar, între anii 1958 și 2005

Încadrarea valorică situează construcțiile și terenul în poziția de a aspira la clasarea în grupa A (cf. art. 12 al Normelor).

Cele de mai sus sunt rezultate în urma unui studiu minimal, o analiză de specialitate întreprinsă în vederea clasării, probabil va optimiza încadrarea de mai sus.

Argumente pentru clasarea în regim de urgență:

- La 18 martie 2010, Consiliul Local al Sectorului 2 a emis hotărârea 44/18.03.2010 prin care se solicită "trecerea imobilului din Str. Fabrica de Glucoză nr. 2-4 din domeniul public al statului și din administrarea M.Ap.N. în domeniul public al Sectorului 2 al Municipiului București" în vederea înlocuirii construcțiilor existente cu locuințe colective (ANL).
- Ministerul Apărării anunță în data de 19 aprilie 2010 că „specialiștii MAPN, ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului și ai administrației locale a Sectorului 2 al Capitalei caută soluții prin care, fără a fi afectată activitatea muzeului, să poată fi utilizată o suprafață de teren excedentară din cazarma în care funcționează muzeul”.

Consideram că prin cedarea sau restrângerea spațiului Muzeului, acest patrimoniu UNIC se va distruge și că nu vor mai fi bani de reamenajare, urmând ca muzeul să devină de fapt doar un depozit de fiare al aeronauticii române!

Spațiul ocupat în prezent de Muzeu este de 10 ha, iar în prezentarea Muzeului – anexată – sunt detaliate achizițiile planificate de noi aeronave și modul în care este anticipată dezvoltarea Muzeului, care ar putea deveni un punct major de atracție turistică. Menționăm că România este una dintre puținele țări din lume care are aviație de pionierat, un element încă puțin pus în valoare în construirea imaginii internaționale a țării noastre.

Solicităm consultarea Comisiei Zonale a Monumentelor Istorice cu privire la acest subiect.

Ținând cont de toate aceste considerente și de riscul real și iminent de distrugere care planează asupra acestor imobile semnificative pentru istoria, arhitectura și memoria identitară a Capitalei, vă solicităm:

- Să dispuneți declanșarea imediată a procedurii de clasare în regim de urgență a sitului format din imobilele și terenul din strada Fabrica de Glucoză nr.2-4, București.

- Să procedați la înștiințarea imediată a proprietarilor terenului și construcțiilor pentru a se evita intervenții distrugătoare – orice preluare sau sistematizare a clădirilor și a terenului înseamnă distrugerea și desființarea Muzeului!
- Să procedați la înștiințarea pe căi oficiale și diligente a tuturor instituțiilor cu competențe în domeniul protecției patrimoniului construit.

Ne îngăduim să vă reamintim faptul că în conformitate cu legea 422/2001, art. 21, declanșarea procedurii clasării de urgență se face în maxim 3 zile de la înregistrarea cererii, clădirea capătînd statut de monument istoric.

Solicităm ca pe parcursul procedurii de clasare să ne comunicați evoluția acesteia, comunicarea de clasare, sau dacă este cazul răspunsul motivat privind neclasarea, îndată ce acestea vor exista.

Solicităm răspuns scris la prezenta cerere pe adresa Centrul de Resurse pentru participare publică, pe adresa Str. Petru Maior nr.9, sector 1, București 011261, e-mail: cere@ce-re.ro, telefon: 031 1050 755, fax: 031 1050756, persoană de contact Florina Presadă, coordonator de proiect.

Anexăm prezentei cereri o prezentare a Muzeului Aviației și un set de fotografii ilustrative pentru situația descrisă.

Asigurându-vă de întreaga noastră considerație, vă rugăm să acționați cu maximă diligență și vă mulțumim anticipat pentru rezolvarea solicitării noastre.

Cu stimă,

BUCUREȘTI
21.05.2010

Oana Preda, Director
Centrul de Resurse pentru participare publică (CeRe)

Oana Preda

Prezenta solicitare este depusă de Centrul de Resurse pentru participare public (CeRe) și este susținută și de următoarele organizații:

▪ **Observatorul Urban al Uniunii Arhitecților din România** este o asociație profesională de creatori, apolitică, independentă, cu personalitate juridică, de drept privat fără scop lucrativ, care desfășoară o activitate de utilitate publică pe durată nelimitată. Uniunea Arhitecților din România este urmașă de drept, mostenitoare morală, patrimonială și continuatoare tradițiilor Societății Arhitecților Români fondată în anul 1891. U.A.R. are ca scop promovarea arhitecturii și urbanismului ca domenii ale culturii, protejarea patrimoniului construit și a peisajului. Site: www.uniuneearhitecților.ro
Persoană de contact: Florin Bălțeanu.

▪ **Asociația Salvatî Bucureștii** a dobândit personalitate juridică pe 23 ianuarie 2008 prin decizia Judecătoriei Sectorului 4. Asociația a apărut ca reacție la principalele probleme ale orașului: dezvoltarea urbană haotică, cu consecințe asupra traficului; dispariția spațiilor verzi, cu consecințe asupra sănătății locuitorilor; agresiunea asupra patrimoniului: demolarea caselor cu valoare arhitecturală și inserții nepotrivite în zonele construite protejate. Site: www.salvatibucureștii.ro. Persoană de contact: Nicușor Dan.

▪ **Fundația Pro Domo** reunește un grup de voluntari angajați în documentarea, protejarea și punerea în valoare a patrimoniului construit din România. Acțiunile lor urmăresc stoparea distrugerilor din zonele istorice ale orașelor, consecința a urbanismului derogatoriu și a dezvoltării imobiliare haotice din ultimii 20 de ani. Crede că dezvoltarea durabilă a centrelor noastre urbane trebuie să includă cu prioritate conservarea și restaurarea patrimoniului architectural. Site: www.pro-do-mo.ro. Persoana de contact: Doina Vella.

▪ **ViitorPlus** este o organizație neguvernamentală, nonprofit, care implementează proiecte de dezvoltare durabilă încadrându-se în următoarele domenii de activitate: managementul capitalului natural, producție și consum durabil, educație pentru dezvoltare durabilă, bună guvernare. Site: www.viitorplus.ro. Persoana de contact: Mircea Ilie.

▪ **Asociația RPER – Rencontres du Patrimoine Europe-Roumanie**, înființată la Paris în aprilie 2008, este o organizație non-profit de tip „legea 1901”. RPER a creat o filială în România, este membră ICOMOS (Consiliul Internațional al Monumentelor și Siturilor) și lucrează în strânsă colaborare cu asociații din Franța, Belgia și România. RPER militează pentru prioritatea absolută a patrimoniului material și imaterial, purtător de valori durabile, pentru dreptul comunităților umane de a-și păstra identitatea culturală și existența în fața amenințării reprezentate de evoluția civilizației industriale. Site: www.patrimoniu-rper.com. Persoane de contact: Stefana Bianu, președinte RPER Franța și Ioana Bogdan Cataniciu, președinte RPER România.

Centrul de Resurse pentru participare publică (CeRe) este o organizație neguvernamentală a cărei misiune este de a acționa pentru ca deciziile publice să răspundă nevoilor și dorințelor actorilor sociali. În acest scop, CeRe lucrează deopotrivă cu instituții publice, organizații neguvernamentale și cetățeni. CeRe face parte din Coaliția ONG-urilor pentru Fonduri Structurale. Site: www.ce-re.ro